

ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นเมืองเป้าหมาย
ทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน
**Potential of Songkhla Lake Basin for Integrated Sustainable Tourism
Development to the Target Destination**

คินีนาฏ พูลเกื้อ¹, ประภาพรณ แก้วสียา²,
ธารินทร์ มานีมาน³ และ พรเพ็ญ ประกอบกิจ⁴

^{1,2,3} มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และ ⁴วิทยาลัยชุมชนสงขลา

**Sineenart Poonkua¹, Praphaphan Kaewsiya²,
Tharin Maneeman³ and Pornpen Prakobkit⁴**

^{1,2,3}Rajamangala University of Technology Srivijaya
and ⁴Songkhla Community Colleges

Corresponding Author, E-mail: Sineenart.p@rmutsv.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) โดยลงพื้นที่เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยว (Field Survey) และศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีภูมิลำเนาหรืออาศัยในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดโควตา (Quota Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ มีกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

จากผลการศึกษาพบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่ละอำเภอมียุคเด่นที่แตกต่างกัน ทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ และทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ส่งผลให้พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวภายใต้ความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและมีความพร้อมในการเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ โดยระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในภาพ

* วันที่รับบทความ : 6 กันยายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ 9 กันยายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 12 กันยายน 2567

Received: September 6 2024; Revised: September 9 2024; Accepted: September 12 2024

รวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาทั้งด้านความสะดวกในการเข้าถึง ด้านความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านข้อจำกัดในการรองรับการท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ศักยภาพการท่องเที่ยว; เมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยว; การบูรณาการอย่างยั่งยืน; ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

Abstract

This research aimed to 1) survey tourism resources in the Songkhla Lake Basin; 2) assess the opinions of tourism operators, government agencies, and the public sector regarding the potential for tourism in the Songkhla Lake Basin; and 3) analyze the tourism potential of the Songkhla Lake Basin. The study employed a mixed-methods approach. In the quantitative research, the sample consisted of residents of the Songkhla Lake Basin, and data were collected using a questionnaire with quota sampling. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, were used for data analysis. In the qualitative research, the sample included tourism entrepreneurs and government agencies, and data were gathered through semi-structured interviews and focus groups. Content analysis was used to analyze the qualitative data.

The findings revealed that the Songkhla Lake Basin possesses a diverse range of tourism resources. Each district has unique attributes, including natural attractions, historical sites, antiques, arts, culture, traditions, and activities. This diversity contributes to the Songkhla Lake Basin's substantial tourism potential, which is enhanced by the collaboration of all stakeholders, positioning it well as a comprehensive tourism destination. Overall, opinions on the tourism potential of the Songkhla Lake Basin are highly positive. Specifically, aspects such as accessibility, reputation, the value of tourist attractions, the environment, limitations in supporting tourism, and facilities were all rated highly.

Keywords: Potential for Tourism; Tourism Destination Areas; Sustainable Integration; Songkhla Lake Basin

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และเป็นหนึ่งในแหล่งรายได้สำคัญที่นำเงินตราเข้าสู่ประเทศ สร้างงาน และกระจายความเจริญต่างๆ สู่ภูมิภาค ทั้งยังมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การค้า และการลงทุน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและกว้างขวาง โดยในปี 2566 ประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 28.15 ล้านคน และนักท่องเที่ยวชาวไทย 185 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ร้อยละ 154.50 และร้อยละ 22.59 ตามลำดับ นอกจากนี้ในปี 2567 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยว 2.13 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ถึงร้อยละ 78.45 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

อย่างต่อเนื่อง (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, 2567) โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยว ภายใต้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ตามแนวคิด “365 วันเมืองไทยเที่ยวได้ทุกวัน ส่งเสริมการท่องเที่ยว 55 เมืองรอง พัฒนาการสื่อสาร และกระตุ้นนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติใช้จ่ายเงิน” โดยมีเป้าหมายเพื่อกระจายรายได้สู่พื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศและฟื้นฟูเศรษฐกิจประเทศ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570) ที่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาและขับเคลื่อนการท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นคุณค่า มีความสามารถในการปรับตัว เติบโตอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม โดยเน้นการพัฒนาให้สอดคล้องกับภาวะความปกติถัดไป (Next Normal) เพื่อการเติบโตอย่างครอบคลุม (Inclusive Growth) ด้วยการพัฒนาแบบองค์รวม (Holistic Approach) (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2566) จากนโยบายการท่องเที่ยวและแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว ส่งผลให้แต่ละจังหวัดพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการนำจุดแข็งด้านความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ในการพัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างประสบการณ์ที่ดีแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งเน้นการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง

พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ภายใต้วิสัยทัศน์ “วิถีชีวิตแห่งลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน” ครอบคลุม 15 อำเภอ ใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา 8 อำเภอ จังหวัดพัทลุง 5 อำเภอ และจังหวัดนครศรีธรรมราช 2 อำเภอ โดยมีจุดเด่นของพื้นที่เป็นทะเลสาบแบบ “ลากูน” หนึ่งเดียวของประเทศไทย และเป็นหนึ่งใน 117 แห่งทั่วโลก เป็นพื้นที่มีคุณค่าและความโดดเด่นทั้ง 3 ด้าน คือ ทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ที่สามารถพัฒนาและต่อยอดเชิงสร้างสรรค์เพื่อพลิกฟื้นรูปแบบการท่องเที่ยวไทยสู่การท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง มีเอกลักษณ์ บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันพบประเด็นปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรมไม่ได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐาน มีการบุกรุกทำลาย ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์เสี่ยงที่จะสูญหาย ไม่ได้รับการสืบทอด (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน), 2565)

จากสถานการณ์ดังกล่าวคณะผู้วิจัยเห็นความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และปัญหาของพื้นที่ จึงเกิดการศึกษาเรื่องศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนขึ้น เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เพื่อทำให้คนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจในแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน รวมทั้งเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่ง

ท่องเที่ยวในชุมชน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในการผลักดันให้พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นที่รู้จักและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามายังพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามากขึ้น และสร้างรายได้ อย่างยั่งยืนแก่ชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนต่อ ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- 3) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ภาคประชาชน หมายถึง ผู้ที่มีภูมิลำเนาหรืออาศัยในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

กลุ่มตัวอย่าง คือ ภาคประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยใช้สูตรในการคำนวณกรณีไม่ทราบขนาดประชากร (บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 39) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% หรือ 0.05 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะคำนวณได้ เท่ากับ 385 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการเก็บข้อมูล

- 2) เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และข้อเสนอแนะ

- 3) การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยเก็บแบบสอบถามจากภาคประชาชน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดโควตา (Quota Sampling)

4) การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Mean and Standard Deviation)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ในครั้งนี้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 ผู้ประกอบการท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ประกอบการหรือพนักงานในธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ภายในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เช่น ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พัก ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจเรือหรือรถเช่า ตลอดจนหอการค้าจังหวัดสงขลา สมาคมต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว

1.2 หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เช่น เจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสงขลา เทศบาลนครสงขลา เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือ ผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 10 คน และหน่วยงานภาครัฐทางการท่องเที่ยวจำนวน 5 คน

2) เครื่องมือการวิจัย

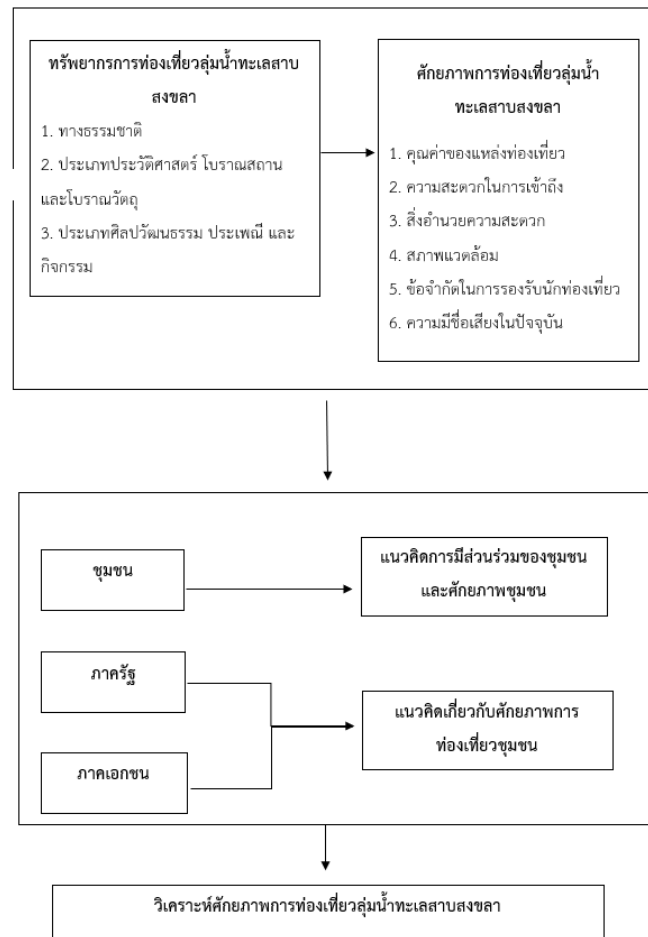
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ในหัวข้อจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure) โดยการสัมภาษณ์ โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

4) การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำมาซึ่งการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและลงพื้นที่เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยว (Field Survey) โดยจำแนกทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ออกเป็น 3 ประเภท คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ และทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม และได้ศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาและกำหนดศักยภาพและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว (วิวัฒน์ชัย บุญยภักดี, 2550 อ้างถึงใน ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูลและพัชรินทร์ เสริมการดี, 2556: 101., ศิริจรรยา ประพุดติกิจ, 2553: 19., ศราวุธ ผิวแดงและคณะ, 2558: 22-23) ประกอบด้วยศักยภาพทางการท่องเที่ยว ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อม ข้อจำกัดใน

การรองรับนักท่องเที่ยว และความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน และนำมาซึ่งการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยพิจารณาจากรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน (Cohen & Uphoff, 1977 อ้างถึงใน กนกกานต์ แก้วนุช, 2564) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ก่อนจะนำมาวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาโดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาด (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2560) ประกอบด้วย จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) เพื่อให้ได้ซึ่งศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน แสดงผลการศึกษาได้ ดังนี้

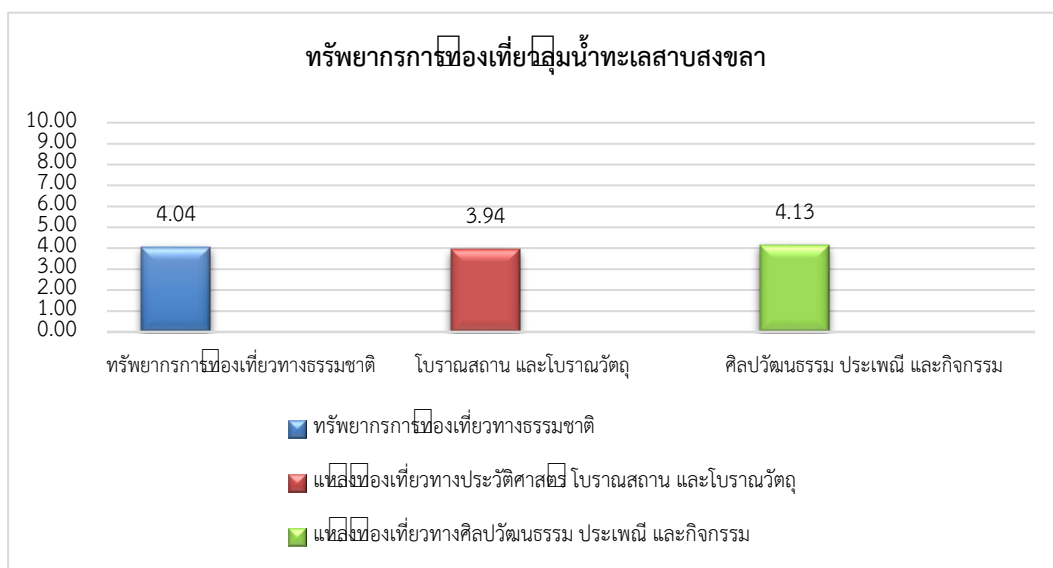
1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จากการศึกษารวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และลงพื้นที่เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยว (Field Survey) สามารถสรุปจุดเด่นของแต่ละอำเภอในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 จุดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวรายอำเภอในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

อำเภอในจังหวัดสงขลา	จุดเด่นของพื้นที่
ควนเนียง	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
บางกล่ำ	วิถีชีวิตริมคลองบางกล่ำและประเพณีการแข่งขันเรือยาวประจำปี
หาดใหญ่	ศูนย์กลางการค้าชายแดนใต้
เมืองสงขลา	วิถีชีวิตและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากรทางธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ในฐานะเมืองเก่า
สิงหนคร	วิถีชีวิตและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากรทางธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ในฐานะเมืองเก่ายุคแรก
สทิงพระ	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำนานหลวงปู่ทวด และวิถีชีวิตโหนดนา เล
กระแสดินธุ์	ทรัพยากรทางธรรมชาติ
ระโนด	ชุมชนวิถีพุทธ

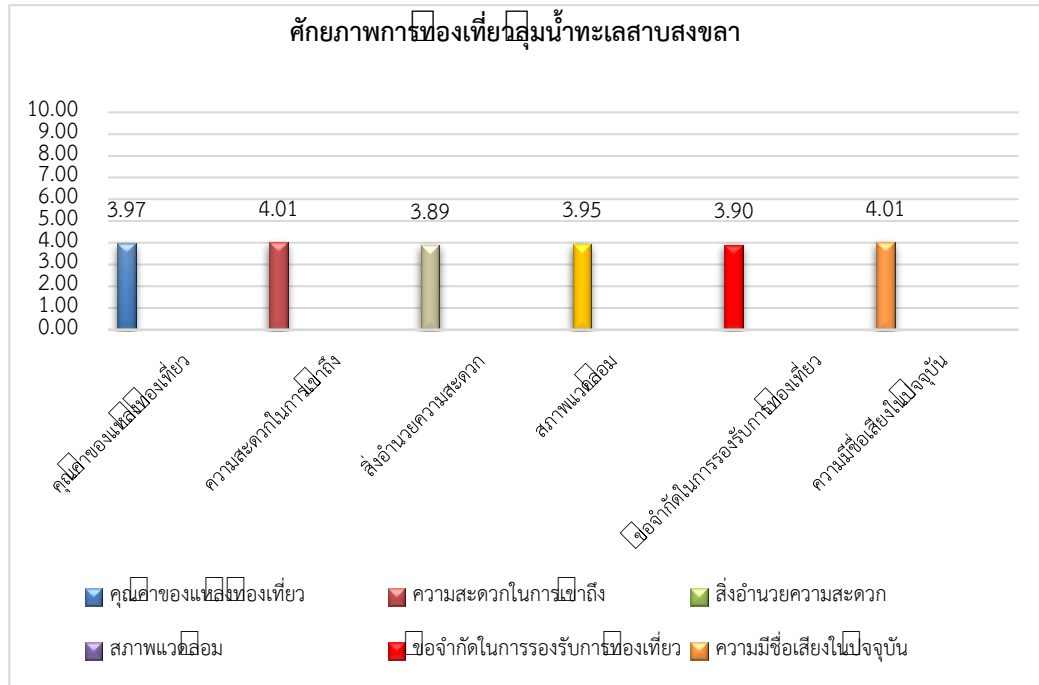
2) ความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาชนต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ความโดดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อความโดดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.82) ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.80) และด้านแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.85) ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 ความโดดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในภาพรวม

ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสะดวกในการเข้าถึง และด้านความมีชื่อเสียงในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.82) ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.82) ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.77) ด้านข้อจำกัดในการรองรับการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.85) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.82) ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในภาพรวมและเมื่อพิจารณาารายด้าน
สามารถแสดงผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว

ข้อที่	คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว	(n = 400)		ระดับความเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และ โบราณวัตถุมีลักษณะเด่นที่แสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	4.02	0.78	มาก
2	แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายทั้งด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม	3.99	0.82	มาก
3	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ สวยงาม โดดเด่น	3.97	0.80	มาก
4	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และ โบราณวัตถุมีความเก่าแก่และความสำคัญทางประวัติศาสตร์	3.95	0.87	มาก

ข้อที่	คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว	(n = 400)		ระดับความเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
5	แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม สามารถสร้างเศรษฐกิจชุมชนและความมั่นคงต่ออาชีพ	3.95	0.81	มาก
6	แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม สะท้อนวิถีชีวิตชุมชนและเอกลักษณ์ท้องถิ่น	3.95	0.79	มาก
7	แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีลักษณะเฉพาะของพื้นที่ เหมาะกับการพักผ่อนและศึกษาธรรมชาติ	3.94	0.88	มาก
รวม		3.97	0.82	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุมีลักษณะเด่นที่แสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.78) แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายทั้งด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.82) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ สวยงาม โดดเด่น ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.80) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุมีความเก่าแก่และความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.87) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม สะท้อนวิถีชีวิตชุมชนและเอกลักษณ์ท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.81) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม สามารถสร้างเศรษฐกิจชุมชนและความมั่นคงต่ออาชีพ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.79) และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีลักษณะเฉพาะของพื้นที่ เหมาะกับการพักผ่อนและศึกษาธรรมชาติ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.88) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งหมด

ตารางที่ 3 ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านความสะดวกในการเข้าถึง

ข้อที่	ความสะดวกในการเข้าถึง	(n = 400)		ระดับความเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	แหล่งท่องเที่ยวอยู่ใกล้ตัวเมืองหรือศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง	4.09	0.81	มาก
2	มีป้ายบอกทางตลอดเส้นทางเพื่อเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	4.03	0.78	มาก
3	มีรูปแบบการคมนาคมขนส่งที่หลากหลายในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น รถโดยสารประจำทาง รถส่วนตัว เรือ เป็นต้น	4.01	0.86	มาก
4	มีเส้นทางหลากหลายในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.96	0.79	มาก
5	ถนนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวกสบาย ไม่ชำรุด	3.95	0.84	มาก
รวม		4.01	0.82	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านความสะดวกในการเข้าถึง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวอยู่ใกล้ตัวเมืองหรือศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.81) มีป้ายบอกทางตลอดเส้นทางเพื่อเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.78) และมีรูปแบบการคมนาคมขนส่งที่หลากหลายในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.86) มีเส้นทางหลากหลายในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.79) และถนนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวกสบาย ไม่ชำรุด ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.84) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งหมด

ตารางที่ 4 ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อที่	สิ่งอำนวยความสะดวก	(n = 400)		ระดับ ความเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	แหล่งท่องเที่ยวมีระบบรักษาความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ป้ายเตือน กล้องวงจรปิด เป็นต้น	4.07	0.68	มาก
2	มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่สามารถอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว เช่น ระบบไฟฟ้า ประปา สัญญาณโทรศัพท์ เป็นต้น	4.01	0.72	มาก
3	แหล่งท่องเที่ยวมีศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวหรือป้ายสื่อความหมาย	3.94	0.74	มาก
4	ร้านอาหารและเครื่องดื่มนำเสนอรายการอาหารที่สะท้อน เป็นเอกลักษณ์ สะท้อนวิถีชีวิตชุมชน	3.89	0.91	มาก
5	ที่พักมีความสวยงาม เป็นเอกลักษณ์ สะท้อนวิถีชีวิตชุมชน	3.88	0.82	มาก
6	ที่พักมีหลากหลายประเภท	3.87	0.82	มาก
7	ร้านอาหารและเครื่องดื่มเพียงพอต่อการให้บริการ	3.86	0.87	มาก
8	แหล่งท่องเที่ยวมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ไวไฟ ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.86	0.78	มาก
9	ร้านอาหารและเครื่องดื่มมีหลากหลายประเภท	3.81	0.89	มาก
10	ที่พักมีเพียงพอต่อการให้บริการและมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน	3.75	0.95	มาก
รวม		3.89	0.82	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีระบบรักษาความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.68) มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่สามารถอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.72) แหล่งท่องเที่ยวมีศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวหรือป้ายสื่อความหมาย ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.74)

ร้านอาหารและเครื่องดื่มนำเสนอรายการอาหารที่สะท้อน เป็นเอกลักษณ์ สะท้อนวิถีชีวิตชุมชน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.91) ที่พักมีความสวยงาม เป็นเอกลักษณ์ สะท้อนวิถีชีวิตชุมชน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.82) ที่พักมีหลากหลายประเภท ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.82) ร้านอาหารและเครื่องดื่มมีเพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.87) แหล่งท่องเที่ยวมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ไวไฟ ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.78) ร้านอาหารและเครื่องดื่มมีหลากหลายประเภท ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.89) และที่พักรมีเพียงพอต่อการให้บริการและมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.95) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งหมด

ตารางที่ 5 ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านสภาพแวดล้อม

ข้อที่	สภาพแวดล้อม	(n = 400)		ระดับ ความเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	3.93	0.78	มาก
2	แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และ โบราณวัตถุได้รับการฟื้นฟูบูรณะให้ยังคงมีหลักฐานเป็นรูปธรรม	3.96	0.76	มาก
3	มีการจัดการดูแลรักษาความสะอาดในแหล่งท่องเที่ยว	3.96	0.78	มาก
รวม		3.95	0.77	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุได้รับการฟื้นฟูบูรณะให้ยังคงมีหลักฐานเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.76) และมีการจัดการดูแลรักษาความสะอาดในแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.78) และความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.78) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งหมด

ตารางที่ 6 ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านข้อจำกัดในการรองรับการท่องเที่ยว

ข้อที่	ข้อจำกัดในการรองรับการท่องเที่ยว	(n = 400)		ระดับ ความเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	แหล่งท่องเที่ยวมีพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยวเพียงพอ	3.92	0.78	มาก
2	แหล่งท่องเที่ยวมีบริการห้องน้ำสาธารณะที่เพียงพอ	3.90	0.91	มาก
3	แหล่งท่องเที่ยวมีบริการพื้นที่จอดรถที่เพียงพอ	3.90	0.88	มาก
4	แหล่งท่องเที่ยวมีการกำหนดขีดความสามารถในการ รองรับนักท่องเที่ยว	3.89	0.86	มาก
รวม		3.90	0.85	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านข้อจำกัดในการรองรับการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยวเพียงพอ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.78) แหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการห้องน้ำสาธารณะที่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.91) และแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการพื้นที่จอดรถที่เพียงพอที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.88) และแหล่งท่องเที่ยวมีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.86) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งหมด

ตารางที่ 7 ศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน

ข้อที่	ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน	(n = 400)		ระดับความเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
1	พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นทะเลสาบที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ คือมีระบบนิเวศสามน้ำ	4.10	0.80	มาก
2	พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย	4.06	0.79	มาก
3	พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นอยู่ชาวอู่น้ำที่มีทรัพยากรอาหารที่อุดมสมบูรณ์	4.03	0.81	มาก
4	พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งหัตถกรรมพื้นบ้านและเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีอาชีพ เช่น การทำผ้าเกาะยอ การปั้นดินเผาสิ่งทอ การทำเบืองดินเผาเมืองสงขลา เป็นต้น	3.97	0.83	มาก
5	พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ตาลโตนดบนคาบสมุทรสทิงพระ	3.95	0.82	มาก
6	พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ	3.92	0.85	มาก
รวม		4.01	0.82	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้านความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นทะเลสาบที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ คือมีระบบนิเวศสามน้ำ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.80) พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.79) พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นอยู่ชาวอู่น้ำที่มีทรัพยากรอาหารที่อุดมสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.81) พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งหัตถกรรมพื้นบ้านและเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีอาชีพ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.83) พื้นที่ลุ่มน้ำ

ทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งวิถีชีวิตและวัฒนธรรมตาลโตนดบนคาบสมุทรสทิงพระ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.82) และพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.85) ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งหมด

3) ศักยภาพของการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จากการนำผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาดหรือ SWOT Analysis โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน (จุดแข็ง-จุดอ่อน) และภายนอก (โอกาส-อุปสรรค) ศักยภาพของการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
S1 พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นลุ่มน้ำแห่งเดียวของประเทศไทย และเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีระบบนิเวศสามน้ำ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติมีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ เช่น ทรัพยากรสัตว์น้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นต้น	W1 การเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนมีน้อย ทำให้การพัฒนาเป็นไปในรูปแบบต่างคนต่างทำ และไม่เป็นระบบ
S2 พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีความหลากหลายทางทรัพยากร ทำให้เกิดรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเรียนรู้วิถีชีวิต โหนด นา เล หรือโหนด นา ไข่ คน เป็นต้น	W2 การจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวขาดการเชื่อมโยงเรื่องราวกับสถานที่หนึ่งสู่สถานที่หนึ่ง
S3 พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานและเป็นแหล่งโบราณสถานที่สำคัญ	W3 ระบบขนส่งสาธารณะไม่ครอบคลุมการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
S4 มีความโดดเด่นด้านวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ที่สามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวได้	W4 แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความคล้ายคลึงกัน ไม่มีการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่ดึงเอกลักษณ์ของพื้นที่มาเป็นจุดขายอย่างชัดเจน
S5 ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีความรู้ รวมทั้งสามารถสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาพื้นที่ได้	W5 ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในช่องทางออนไลน์ ทำให้แหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง
	W6 ขาดการบริหารจัดการและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นระบบ เนื่องจากไม่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบหรือวางระบบในการดูแลอย่างชัดเจน

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
S6 มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่น มีเส้นทางคมนาคมขนส่งนักท่องเที่ยวทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ระบบไฟฟ้า น้ำ และสาธารณูปโภคอื่นๆ	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threat)
O1 มีหน่วยงานให้การสนับสนุนและร่วมกันส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น ภาควิชาวิทยาลัย หน่วยงานการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นต้น	T1 การเกิดปัญหาการขึ้นเงินของแหล่งน้ำส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำ
O2 การมีพื้นที่เชื่อมโยงในหลายจังหวัด สามารถทำให้มีการร่วมกันวางแผน จัดให้มีคณะทำงาน ที่ร่วมกันดูแล ประชุม ติดตามผลการทำงานและพัฒนาร่วมกันเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรชุมชน และคุณภาพชีวิตของคนพื้นที่ลุ่มน้ำ	T2 พื้นที่บางส่วนของชุมชนยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการด้านการท่องเที่ยว และไม่มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่จะนำไปสู่การท่องเที่ยวภายในชุมชน
O3 ภาครัฐ ประชาชน ให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและความสำคัญของการท่องเที่ยวที่จะส่งผลต่อ เศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตที่ดีขึ้น	T3 คนในชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของด้านการท่องเที่ยว
O4 ภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาพื้นที่ในเขตลุ่มน้ำให้มีความยั่งยืน	T4 การมีพื้นที่บริเวณโดยลุ่มน้ำทะเลสาบเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสียส่งผลต่อระบบนิเวศและการดำรงชีวิตของประชาชน
O5 มีองค์ความรู้และหน่วยงานที่สามารถเพิ่มความเข้มแข็งของเจ้าหน้าที่ ประชาชน ในการอนุรักษ์และเห็นความสำคัญของทรัพยากรในพื้นที่ลุ่มน้ำ	T5 การบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบที่ขาดการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบระหว่างพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ
	T6 การบุกรุกพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำทำให้เกิดการกีดขวางทางน้ำ ส่งผลเมื่อเข้าสู่ฤดูฝนเกิดการน้ำท่วมเป็นระยะเวลานาน ส่งผลไปสู่การสูญหายและพังทลายของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเวลาต่อมา
	T7 หน่วยงานภาครัฐขาดการประสานงานกับองค์กรอื่น ๆ และภาคประชาชนทำให้เกิดความเข้าใจผิดและพัฒนาไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ชุมชนต้องการ

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	T8 การขาดหรือยังไม่มีความพร้อมในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการสำหรับการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว วิถีชีวิตและผลิตภัณฑ์ชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยศักยภาพการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ที่พบว่าพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เป็นลุ่มน้ำแห่งเดียวของประเทศไทย และเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีระบบนิเวศสามน้ำ ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติมีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ มีความหลากหลายทางทรัพยากร ทำให้เกิดรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีประวัติศาสตร์ยาวนานและเป็นแหล่งโบราณสถานที่สำคัญ มีความโดดเด่นด้านวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ สอดคล้องกับประมาณ เทพสงเคราะห์ (2550) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาฝั่งตะวันตก พบว่าการจำแนกแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่การปกครองส่วนท้องถิ่นในชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาฝั่งตะวันตกจำนวน 31 แหล่งรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาฝั่งตะวันตกมีการกระจายของแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติจำนวน 63 แหล่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมจำนวน 55 แหล่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนจำนวน 19 แหล่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจำนวน 8 แหล่ง และแหล่งท่องเที่ยวเชิงประเพณีจำนวน 6 แหล่ง แสดงให้เห็นว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทำให้พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสามารถพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายได้ และสอดคล้องกับขวัญฤทัย เดชทองคำ (2566) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชนเชิงสร้างสรรค์สู่ความยั่งยืน กรณีศึกษา: ชุมชนริมน้ำเจ้าพระยาบ้านเกาะเกิด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ศักยภาพของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้โดดเด่นคือทำเลที่ตั้งของชุมชน ฐานการเรียนรู้และกิจกรรมท่องเที่ยวที่สร้างสรรค์ และกลุ่มบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เข้มแข็ง

จากผลการวิจัยในประเด็นโอกาสของการท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน ที่พบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีหน่วยงานให้การสนับสนุนและร่วมกันส่งเสริมการท่องเที่ยว การมีพื้นที่เชื่อมโยงในหลายจังหวัด สามารถทำให้มีการร่วมกันวางแผน จัดให้มีคณะทำงาน ที่ร่วมกันดูแล ประชุม ติดตามผลการทำงานและพัฒนาาร่วมกันเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรชุมชนและคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำ หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและความสำคัญของการท่องเที่ยวที่จะส่งผลต่อ เศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของลัดดา พูนสวัสดิ์มิ่งคลและทิสวรรณ ชูปัญญา (2566) เรื่องแนวทางการ

พัฒนาการบริหารจัดการและศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่สวนดุสิตและพื้นที่ต่อเนื่อง พบว่า แนวทางการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่สวนดุสิตและพื้นที่ต่อเนื่อง ประกอบด้วยการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การเตรียมความพร้อมของชุมชนและพื้นที่เพื่อรองรับ การสร้างสรรค์ทางด้านการตลาด และการจัดการความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน โดยวิเคราะห์ผ่านการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของพื้นที่ ตลอดจนอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และควรมุ่งเน้นผลประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการฟื้นฟู รักษา และส่งต่อ คุณค่าทางวัฒนธรรมไทยให้แก่คนรุ่นต่อไป ตลอดจนสร้างการรับรู้ให้แก่นักท่องเที่ยว จนทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว ควรกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาภายใต้การมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นพื้นที่ที่มีอัตลักษณ์และความหลากหลายของทรัพยากร การกำหนดนโยบายแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้เกิดผลลัพธ์การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ควรส่งเสริมนโยบายด้านการตลาดต่างประเทศ ด้วยข้อได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ที่พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาตั้งอยู่ใกล้ประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมให้พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติจะช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างความยั่งยืนแก่พื้นที่ต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) ภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทและสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกพื้นที่โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 2) ควรมีกระบวนการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย
- 3) ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่
- 4) ควรส่งเสริมให้คนในพื้นที่เห็นความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชนและการพัฒนาทักษะด้านการท่องเที่ยวและบริการเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

- 1) ควรศึกษาเรื่องการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นเมืองเป้าหมายทางการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน
- 2) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสู่การเป็นผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมืออาชีพ

เอกสารอ้างอิง

- กนกกานต์ แก้วนุช. (2564). *การจัดการการท่องเที่ยวและการพัฒนาชุมชนการท่องเที่ยวภายใต้พลวัตโลก*. กรุงเทพมหานคร: พรี่สมายด์ พับลิชชิ่ง
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2567). *ข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวปี 2566*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ขวัญฤทัย เดชทองคำ. (2566). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชนเชิงสร้างสรรค์สู่ความยั่งยืน กรณีศึกษา: ชุมชนริมน้ำเจ้าพระยา บ้านเกาะเกิด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการอยุธยาศึกษา*. 15 (2), 65-79
- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566-2570)*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2560). *การจัดการด้านการตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เฟรนด์ข้าหลวง พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ประมาณ เทพสงเคราะห์. (2550). *การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาฝั่งตะวันตก*. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูลและพัชรินทร์ เสริมการดี. (2556). การศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งมะปราง อำเภอกวนโดนและบ้านโดนพานัน อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล. *วารสารสุทธิปริทัศน์*. 27 (83). 97-111.
- ลัดดา พูนสวัสดิ์มงคลและทิสวรรณ ชูปัญญา. (2566). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการและศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่สวนดุสิตและพื้นที่ต่อเนื่อง. *วารสารตำหนัก*. 1 (1), 72-89.
- ศราวุธ ผิวแดงและคณะ. (2558). *การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กลุ่มชาติพันธุ์ลุ่มน้ำโขง*. งานวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ศิริจรรยา ประพุดติกิจ. (2553). *การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดตราดเพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. ปรินญาวิทยาสาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน). (2565). *ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. นิตยสาร อพท. Travel ไทยให้ยั่งยืน*. 1 (30), 3-5.